

Afgørelser – Reg. nr.: 07951.00

Fredningen vedrører: Birkemosen

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

25-11-1999, 12-11-1999

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Afgørelse om fredning af "Birkemosen" på Femø, matr. nr. 44e og 44f Sønderby by, Femø.

Fr.s. 20/99

Den 10. september 1999 rejste Danmarks Naturfredningsforening fredningssag for en botanisk lokalitet kaldet "Birkemosen", matr.nr. 44e og 44f Sønderby by, Femø, Ravnsborg kommune af areal henholdsvis 4074 m² og 2522 m². Ejendommene ejes af John Andersen, Krangs Stub 25, Femø 4930 Maribo.

Fredningsforslaget har i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 37, stk.1 været bekendtgjort i Statstidende den 13. september 1999 og i Lolland-Falsters Folketidende den 15. september 1999 og særskilt underretning er blevet sendt til ejeren og til statslige og kommunale myndigheder m.fl.

I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk.3 har der været afholdt offentligt møde den 12. november 1999. Indkaldelsen til mødet skete sammen med bekendtgørelsen og underretning om sagens rejsning.

Ingen har udtalt sig mod fredning af ovennævnte matrikelnumre.

Fredningsnævnets afgørelse om fredningens gennemførelse:

Fredningsnævnet finder, at fredningen bør gennemføres i overensstemmelse med fredningsforslaget, dog således, at nævnet har taget hensyn til nogle mindre ændringer vedrørende §§ 3,7 og 8 foreslået af Storstrøms amt.

Fredningen træder ikke i stedet for tilladelser efter naturbeskyttelsesloven eller anden lovgivning, jfr. naturbeskyttelseslovens § 38, stk.6.

Der fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for matr. 44e og matr.nr. 44f Sønderby by, Sønderby. Matrikelnumrene er vist på vedhæftede kort.

§ 1 Fredningens formål.

Fredningen har til formål:

- at genoptage og fastholde styningsfriften af pilehaven,
- at sikre udførelsen af naturpleje og -genopretning med henblik på at illustrere styningsdriften som en kulturhistorisk driftsform med stort naturindhold,
- at friholde arealet for bygninger og anlæg af enhver art samt indgreb og aktiviteter, der strider mod ovennævnte formål,
- at sikre offentlighedens adgang,
- at give mulighed for opsætning af information på stedet om pilehavens kulturhistorie m.v.

§ 2 Pilehavens drift

Amtsrådet, eller efter nærmere aftale kommunen, varetager naturgenopretning, naturpleje og styningsdrift af pilehaven i henhold til en plejeplan godkendt af fredningsnævnet. Eventuelle indtægter fra salg af træeffekter m.m. tilfalder amtsrådet til dækning af omkostningerne ved udførelsen af plejeforanstaltningerne.

§ 3 Hjelpestoffer

Driften af pilehaven skal ske uden brug af pesticider, natur- eller kunstgødning.

§ 4 Bebyggelse og anlæg m.v.

På arealet må ikke opføres bebyggelse eller placeres anlæg, master eller andre indretninger. Der må ikke henstilles køretøjer, vogne m.v. Dog skal der i kortere tidsrum i forbindelse med driften af arealet kunne opstilles arbejdsvogne m.v. i henhold til de til enhver tid gældende bestemmelser om indretning af midlertidige arbejdspladser.

§ 5 Terrænændringer, affald m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer, herunder opfyldninger og afgravninger af nogen art. Der må heller ikke ske henkastning af affald, deponering af marksten m.v.

§ 6 Adgang og information

Publikum kan færdes til fods overalt i pilehaven fra kl.7 til solnedgang. Vilklårene for publikums adgang følger i øvrigt de de til enhver tid gældende bestemmelser om publikums adgang til offentlige skove.

§ 7 Information

Plejemyndigheden kan opstille en informationstavle på aralet, som redegør for pilehavens kulturhistorie og naturværdier.

§ 8 Rekreativ brug

Campering, teltslagning, jagt, herunder opdræt, udsætning og fodring af vildt eller anden rekreativ brug af arealet må ikke finde sted. Ejer kan dog fortsat drive jagt på duer i det omfang, dette er foreneligt med den offentlige adgang.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatningsspørgsmålet:

Ejeren, John Andersen har ikke givet møde under sagen og har ikke fremsat erstatningskrav.

Fredningserstatningen skal tilkendes med det beløb fredningen må antages at nedsætte den kontante handelsværdi af ejendommen. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til de ulemper fredningen påfører ejendommen. Udnyttelsen af ejendommen er allerede i væsentlig grad begrænset af den generelle beskyttelsesbestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 3, og jagtværdien af arealerne må antages at være begrænset. Den væsentligste ulempe for ejeren må derfor antages at være bestemmelsen om offentlighedens adgang til arealerne. Erstatningen til ejeren fastsættes ud fra en samlet bedømmelse skønsmæssigt til 5.000,00 kr. og forrentes fra afgørelsens dato med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto. Staten v/Miljøministeriet udreder tre fjerdedele og Storstrøms amt en fjerdedel af erstatningen.

Fredningsnævnets afgørelser er enstemmige.

FREDNINGSNÆVNET I STORSTRØMS AMT, den 15. november 1999.

Hanne Laursen

Ulf Andersen

Verner Larsen

FREDNINGSNÆVNET >

REG. NR. 7951.00

UDSKRIFT
A F
FORHANDLINGS PROTOKOL FOR FREDNINGSNÆVNET I
STORSTRØMS AMT

Den 12. november 1999 kl. 14.30. afholdt fredningsnævnet, bestående af formanden, dommer Ulf Andersen, det amtsrådsvalgte medlem, Verner Larsen og det kommunalvalgte medlem, Hanne Laursen møde ved "Birkemosen", matr. nr. 44 e og 44 f Sønderby by, Femø.

Der foretoges:

Fr.s. 20/99

Fredningssag for matr. nr. 44 e og 44 f Sønderby by, Femø, rejst af Danmarks Naturfredningsforening.

Mødt var:

Nævnets medlemmer,
Danmarks Naturfredningsforening ved Jørgen Hansen,
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite ved Gunvor Thorsen,
Storstrøms Amts Natur- og plankontor ved Jens Birk-Møller.
Ravnsborg kommune ved naturvejleder Thorkel Bejer,
Friluftsrådet ved Johannes Kiel Andersen og Sven Larsen.

Ejeren, John Andersen, var indkaldt, men ikke mødt.

Der fremlagdes:

- fredningsforslag af 9. september 1999, modtaget den 10. september 1999,
- blad af Statstidende den 17. september 1999 og af Lolland Falsters Folketidende den 15. september 1999, hvori det bekendtgøres, at der er rejst fredningssag og hvori der indkaldes til offentligt møde,
- kopi af fredningsnævnets brev af 13. september 1999 til ejeren, offentlige myndigheder og foreninger m.v. med indkaldelse til mødet,
- brev af 4. november 1999 fra Natur- og plankontoret.

Jørgen Hansen, Danmarks Naturfredningsforening, redegjorde for fredningsforslaget.

Jens Birk-Møller oplyste, at amtets Natur- og plankontor kunne anbefale fredningsforslaget med visse mindre ændringer. Således var det Natur- og plankontorets opfattelse, at der i §§ 2 og 7 ikke skulle være en pligt for amtsrådet eller kommunen til at varetage naturgenopretning og til at opstille en informationstavle. Ordene "varetager" og "opstiller" i hhv. § 2 og § 7 i forslaget burde derfor erstattes med ordene "kan varetage" og "kan opstille". I § 3 burde ordene "andre hjælpesoffer" udgå i forbindelse med beskrivelsen af driften af pilehaven for at undgå tvivl om, hvorvidt det tillige var forbudt at anvende benzin og kædeolie til motorsav i forbindelse med driften af pilehaven. I § 8 om den rekreative brug burde det præciseres, at forbudet mod jagt også omfattede opdræt, udsætning og fodring af

vildt. Der bør, som led i naturgenopretningen, kunne ske foryngelse af pilebevoksningen, således at det f.eks. blev muligt at erstatte døde pile i mosens sydlige del, idet mosens karakter af pilehave i modsat fald med tiden ville gå tabt.

Jørgen Hansen, Danmarks Naturfredningsforening, bemærkede til Natur- og plankontorets kommentarer, at Danmarks Naturfredningsforening godt kunne gå ind for ændringerne vedrørende §§'erne 3, 7 og 8, og at man iøvrigt var indstillet på, at der kunne ske foryngelser af beplantningen. F.s.v. angik § 2 fastholdt Danmarks Naturfredningsforening imidlertid som forslagsstiller, at bestemmelsen skulle formuleres som en egentlig pligt for amtsrådet eller kommunen til at foretage naturgenopretning.

Thorkel Bejer, Ravensborg kommune, bemærkede, at kommunen kunne anbefale fredningsforslaget med de justeringer, der blev foreslået af Natur- og plankontoret. Det var imidlertid kommunens opfattelse, at det fremtidige plejeansvar ikke skulle ligge hos Ravensborg kommune, men i amtet. Med hensyn til evt. erstatning til ejeren bemærkede han, at arealets offentlige ejendomsvurdering var 5.000 kr.

Friluftsrådets repræsentanter kunne i det hele tilslutte sig fredningsforslaget med de ændringer, som forslagsstilleren havde tiltrådt.

Der var enighed om, at det plejeforslag, der var vedhæftet som bilag 2 til fredningsforslaget, alene skulle opfattes som et plejeforslag og ikke som en plejeplan godkendt af fredningsnævnet i tilfælde af, at nævnet besluttede at tage fredningsforslaget til følge.

Nævnets formand bemærkede, at ejeren, trods opfordring hertil, ikke havde udtalt sig om erstatningsspørgsmålet.

Nævnet drøftede efterfølgende sagen og var enige om, at gennemføre fredningen i overensstemmelse med fredningsforslaget, dog således, at der tages hensyn til de af Storstrøms Amt foreslåede mindre ændringer vedrørende §§'erne 3, 7 og 8.

Der skal udarbejdes en plejeplan til godkendelse af fredningsnævnet.

Med hensyn til erstatningsspørgsmålet var nævnet enige om, at tilkende ejeren 5.000 kr. med renter i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3.

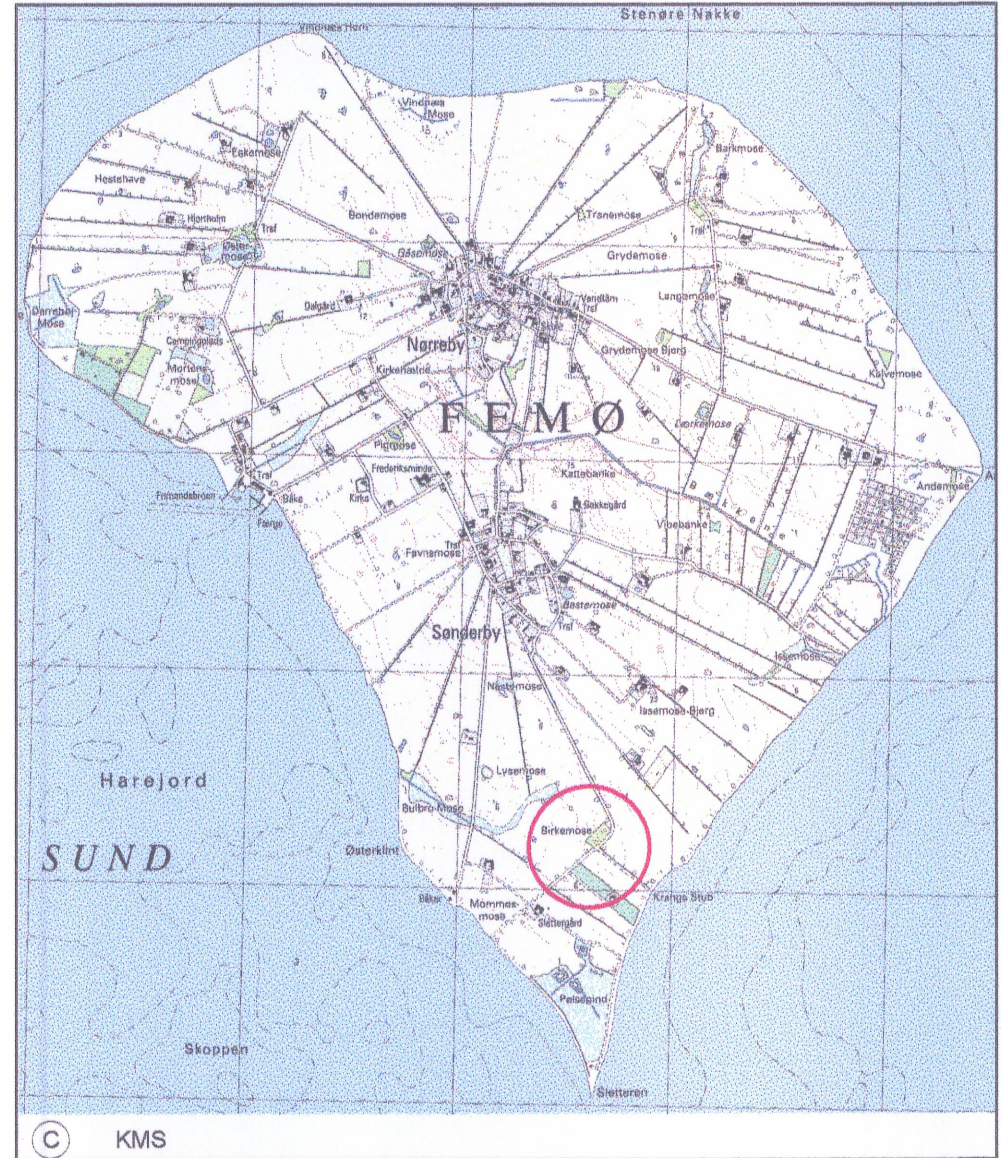
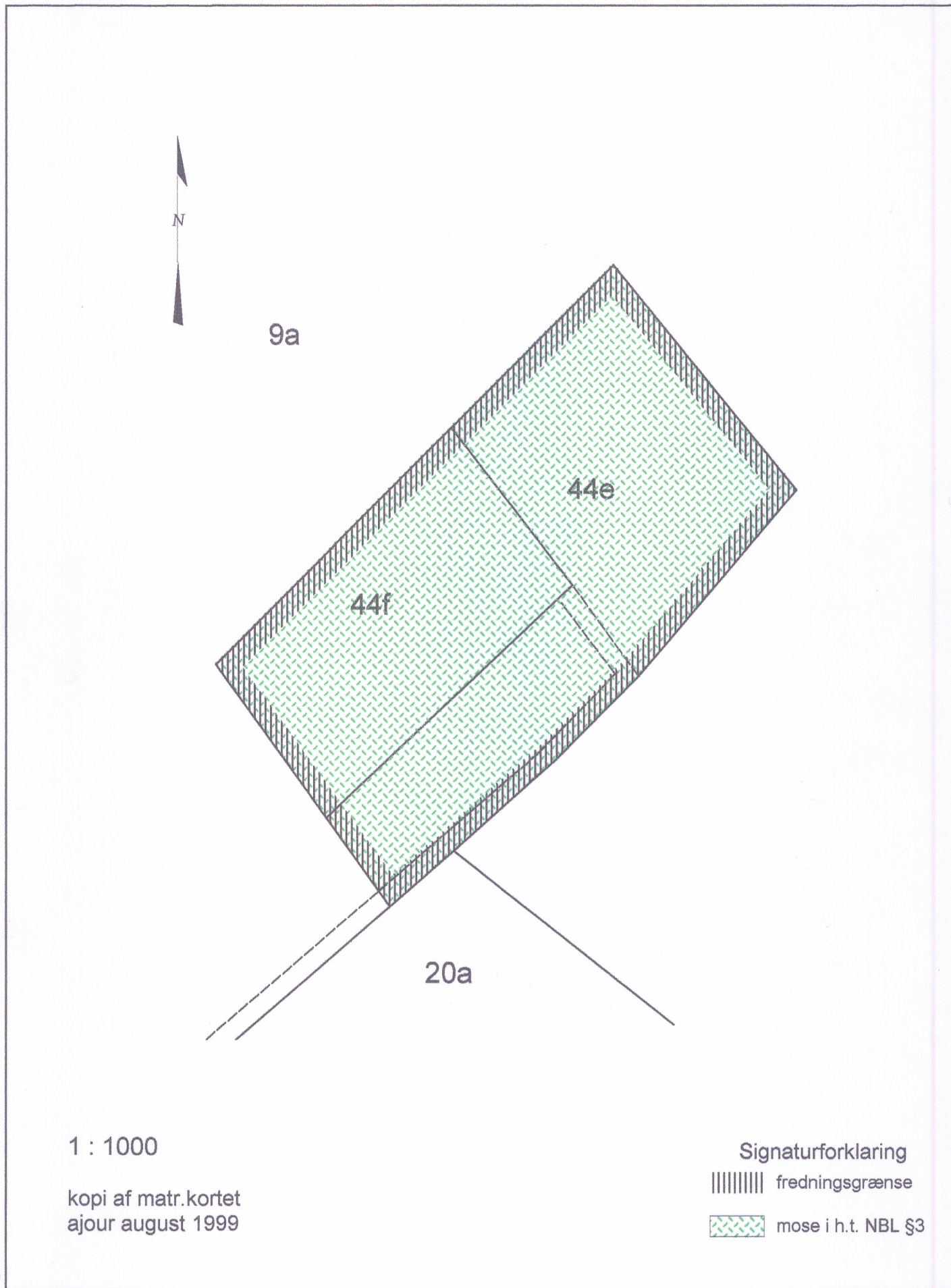
Sagen udsat på udarbejdelse af afgørelse om fredningen og om erstatningsspørgsmålet.

Mødet hævet.

Ulf Andersen
formand

KORT>

Birkemosen

Del af
Sønderby By, Femø
Ravnsborg Kommune
Storstrøms Amt

Udfærdiget i aug. 1999 af
Danmarks Naturfredningsforening
Jr.nr. 0111-523

